UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

D[omi]nica post octauas pe[n]tecostes Decimasepti[m]a Eua[n]geliu[m]. Cu[m] i[n]traret iesus i[n] domu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Visual Library

A nea veſtimēto/vermis ligno: ita triſticia nocet cordi. Etiaz nocet anime defuncte: quia tales propter nimiam triſticiā erunt indeuoti ꝛ indiſpoſiti ad orandū ꝛ ſuffragandum animabus: ꝛ ſic anime puerorū et conſanguineoꝝ retardātur. Exemplū de hoc quere in promptuario exemplorū diſcipuli. exemplo. xcviij. littera p. Quinta conſideratio eſt future reſurrectiōis: in qua lete ad vitā reducetur/ qui hic deplangitur. Unde dicitur: Nolumus vos ignorare de dormientibus: vt non contriſtemini ſicut ceteri qui ſpem non habent: Naz quilibet chriſtianus credere debet reſurrectionē: ꝛ ſi hic tibi charus ꝛ fidelis fuit: milleſies tibi charior erit in celo: et ſi hic tibi vtilis fuit/ milleſies tibi vtilior erit in celo: quia omnia merita tecum condiuidet. Unde Anſelmus: Unuſquiſqꝫ tantū gaudet de alterius merito/quantū de ſuo proprio.

1.Theſ.4.c

B

Poſtilla

Cum intraret Jeſus in domum cuiuſdam principis phariſeorum/ſabbato manducare panem. Luce.xiiij. Marci.xij. Hoc ſignū ꝛ hanc phariſeorum increpationem fecit dominus ieſus anno eius.xxxij. Sabbato.v.nonas octobris.luna.xiij.inditione.v. Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus Lucas in precedenti capitulo: ꝙ quidā dixit ad Jeſum: Domine ſi pauci ſunt qui ſaluātur? Ipſe autē dixit ad illos: Cōtendite intrare per anguſtā portā: quia multi (dico vobis) querēt intrare ꝛ non poterunt. Cum autē intrauerit paterfamilias ꝛ clauſerit oſtium: incipietis foris ſtare ꝛ pulſare ad oſtiū/ dicentes: Domine aperi nobis. Et reſpondens / dicet vobis: Neſcio vos vnde ſitis. Tūc incipietis dicē: Mādu cauimus coram te ꝛ bibimus: et in plateis docuiſti: et dicet vob: Neſcio vos vnde ſitꝭ: diſcedite a me operarij iniquitatꝭ in ignē eternū: ibi erit fletus et ſtridor dentiuz. Et tūc poſtmodū ſeqtur euāge. hodier.

C

Dñica. XVII. poſt octauas Pentecoſtes Euāgelium. Luce. XIIII. a. in principio.

In illo tēpore: Cūm intraret Jeſus in domū cuiuſdā principis phariſeoꝝ ſabbāto mādūcare a panē: Et ipſi obſuabāt eū. Et ecce hō qdā hydropicꝰ erāt añ illū. b c

a ꝗ nomē illius principis ignoratur: qꝛ chriſtū inſidioſe inuitauit: ac malicioſe obſeruauit.

b ꝗ accipere prandium

c ꝗ id eſt cautelose inſidias verbis ꝛ factis ieſu ponebant.

a Cū intraret ieſus i domū cuiuſdā princi. ꝛc. Gor. in domo pncipis phariſeoꝝ et alioꝝ aduerſarioꝝ ſuorū comedit chriſtus: ꝛ hoc ꝓpē eoꝝ edificationē/ ꝛ ꝓpē pfecte charitatꝭ oſtēſionē: ꝗ eſt diligere inimicos. vñ: Diligite inimicos vr̄os. b Sabbato mādu. pa. Gor. noie panis vite neceſſaria deſignātur. Intrauit autē ad comedēdū: nō ferculū voluptatis/ſed panē neceſſitatꝭ. Ly. Iſte pnceps phariſeoꝝ inuitauit chriſtū malicioſe: ꝛ nō ex deuotiōe. vñ ſubdit. c Et ip. obſer. eū. Lyra. attēdētes ſi inter epulas aliqd diceret aut faceret vñ eū poſſent accuſare. d Et ecce. hō qdā hydro. Ly. Hydropicus dꝛ ab hydor quod ē aqua: quia hydropicus habet aquam inter carnem ꝛ cutē: ꝛ hoc eſt ꝓprium hydropici ꝙ quanto plus bibit tanto plus ſitit. e Erat ante illū. Cyrillus/ dicit ꝙ ille nō petiuit a chriſto ſanari timore phariſeorum et iudeorum:

D

Luce.6.d.

ſ ad peruerſas cogitationes
a Et reſpondens Jeſus / dixit ad
ſ .i. doctores ꝛ religioſos apparenter
legiſperitos et phariſeos: Si li-
ſ ſcʒ aliquem ſ non potentes reſpondere abſq̄ confuſione
b c cet ſabbato curare? At illi tacue-
ſ cū tetigiſſet hydropicum
d runt. Ipſe vero apprehenſum ſa-
ſ abire
e f nauit eum ac dimiſit. Et reſpon-
ſ qui cogitauerūt ꝙ ſabbatū violaſſet
dens ad illos dixit: Cuius veſtrū
ſ vel aliud animal. ſ .i. fontē in imo poſitū aut alium foſſatum.
aſinus aut bos in puteum cadet
et non continuo extrahet illum
ſ ſine violatione
g die ſabbati. Et non poterant ad
ſ quia ratio fuit coacta ad aſſentiendum
hec reſpondere illi: Dicebat au- h
ſ .i. vocatos ad prandiū ſ .i. attendēs
tē ad inuitatos parabolā: inten- i
ſ precipua loco in mēſa
dens quomodo primos accubi-
ſ phariſei et legiſperiti
tus eligerent / dicēs ad illos: Cū
inuitatus fueris ad nuptias: nō k
ſ reſideas ſ honoratiore
diſcumbas in primo loco: ne l m
forte honoratior te ſit inuitatus
ſ qui vocauit te ꝛ aliū. ſ .i. ille
ab eo: ꝛ veniens is qui te ꝛ illum
vocauit / dicat tibi: Da huic lo-
ſ .i. verecūdia ꝛ ꝯfuſione.
cum. Et tunc incipias cū rubore

E ſed ſolum ſe oſtendebat vt chriſtus videns
eū eius miſereret. a ¶ Et reſpondens
ieſus dixit ad legiſperitos et phari-
ſeos. Lyra. nō reſpōdit ipſis ad verba: quia
queſtio non proponebatur: ſed ad cogita
tiones eorum reſpon
dit. vñ Beda. Per
hoc oſtēdit ſe verū
deū: qui ſolus nouit
corda hominum.
b ¶ Si licet ſab-
bato cura. Glo.
ſi licet opera pieta
tis et miſericordie
facere ſine ſabbati
violatiōe: cuiuſmo
di opus ē infirmū cu
rare. c ¶ At illi
tacue. Beda. me-
rito tacēt qui cōtra
ſe dictū qcqd dixe-
rint vident: ſi enī li
cet ſabbato curare
F cur ipm obſeruāt?
ſi nō licet / cur peco
ra curāt? d ¶ Ipſe
ve. ap. ſa. eū. Ly
ra. quia per impoſitionē
manus ipm curauit:
ꝛ poſtmodū manū
retraxit. e ¶ Ac
dimiſit. ſcʒ abire
corporaliter ſanatū.
f ¶ Et rñdēs ad
il. dixit: cuius ve.
aſinus aut bos in
pute. ca. ꝛ nō cō
ti. extra. illū die
ſabbati. Glo. q̄ſi
diceret. Si ſabba-
tū nō frangis ſub-
ueniēdo pecoribus:
quātominus frango
ipſum ſubueniēdo
hominibus? g ¶ Et
nō poterant ad
hec reſpon. illi.
Lyra. tanq̄ confuſi euidēti ratione. Sed
notandum ꝙ magna fuit phariſeorū ma-
licia: quia plus curabāt de animalibus q̄ G
de hominibus: ſic ꝛ multi plebani ꝛ prela-
ti maiorem curam habent de rebus tēpo
ralibus q̄ de animabus. Unde Chryſo.
Cadit aſina ꝛ eſt qui ſubleuet: perit anima
ꝛ non eſt qui reco-
gitet. h ¶ Dice-
bat autem ad in
uitatos parabo
lam iſtam. Lyra.
confutādo eos de
ſuperbia ꝛ ambiti-
one indebita.
i ¶ Intendens
quomodo pri-
mos accubitus
eligerent. Glo. ra
id eſt quomodo de
primis accubitibus
obtinendis labora
rent. k ¶ Cum in
uitatus fueris ad
nuptias. Ciril. ad
nuptias celeſtes: H
de quibus dicit. Bea- Apo. 19.
ti qui ad cenā agni
nuptiarum vocati
ſunt. l ¶ Non di
ſcumbas in pri-
mo loco. Ille enī
in primo loco diſcū-
bit / qui ſe in corde
prefert aliis: ſicut
phariſeus / qui dixit:
Non ſum ſicut ce-
teri hominum. Se
cundo dignitatem
ſeu prelaturam in-
debite ambiendo /
ſicut Lucifer. Un- Eſa. 14.
de dicitur: Ero ſi-
milis altiſſimo.
m ¶ Ne forte ho
noratior te ſit in
uitatus ab eo: ꝛ
veniens is qui
te et illum voca
uit / dicat tibi: Da huic locū. Et tūc
incipi. cum rubore. i. cum confuſione.

A a ¶Nouiſſimū locū tene. Sed cū vo.fu.ad nu.va.et recum.i nouiſſimo loco.ſcʒ minorē te alijs reputando. ſicut Apl's fecit q̄ dixit. Ego ſum minimꝰ apoſtoloꝝ. b ¶Ut cum venerit qui te iuita. dicat tibi: Amice aſcende ſuperius.ſcilicet i pręſenti ꝑ gratiam/⁊ in futuro ꝑ gloriā. c ¶Tunc erit tibi glo. coram ſimul diſcūbentibus. id eſt i eadē beatitudine quieſcentibus. d ¶Quia omīs qui ſe exaltat.ſcilicet ſuperbiendo. e ¶humiliabitur.neceſſario hic vel i futuro. Unde
Pro. 29. d dicitur. Superbū
B ſequitur hūilitas. f ¶Et qui ſe humiliat. volūtarie ex corde. g ¶Exaltabitur.hic vel in futuro: ſicut oſtēdit beatus Gregorius q̄druplici exēplo/dicēs. Pupilla oculi quanto eſt nigrior tanto lucidior: candela quanto magis inclinat tāto maiori luce ꝑfundit: arbor quanto ꝓfundius radicatur/tanto altius creſcit: a qua quanto magis deſcendit deorſum/tanto magis aſcēdit ſurſum: ſic homo quanto magis vileſcit ſibi et inclinat per humilitatē: tanto magis lumine gratię et glorię replet: ⁊ quanto magis deſcēdit humiliādo ſe: tanto magis aſcēdit ad deū. ¶Uñ circa p̄ſens euangelium vbi dicit: Et ipſi obſeruabant eū. Queritur
Quā vitā chriſtū debuit tenere hic/an chriſtus debuit tenere vitā ſolitariā aut ſocialē? Rñdeo/q̄ cōſiderato fine ad quē venerat: tunc magis decuit eū tenere vitā ſocialē q̄ ſolitariā: venerat eñ Primo ad oſtendendū ſe verum deum ⁊ hominē: quod oportebat operibꝰ approbare: ⁊ ſic vitam ſocialem tenere. Secundo venerat ad nos informandum moribꝰ ⁊ exemplis que nō potuiſſet ſolitarie ſemper ſtando: q̄re decuit eū vitā ſocialem tenere. Tertio venerat ad liberandū nos tam ab infirmitatibus corpalibus q̄ ſpiritualibus: quare decuit eum talē vitam tenere: vt ſe domeſticū hominibꝰ oſtēdēdo eos attraheret ad bonum: verbo/exemplo ⁊ conſideratione. Et ſic eum feciſſe oſtendunt euangeliſtę dicentes: q̄ ibat de ciuitate i ciuitatem: ⁊ in caſtella/⁊ in villas: et de iudea in galileam/⁊ ecōuerſo: ⁊ multum laborabat prędicando/infirmos ſanando/⁊ miracula faciendo: vt daret poſteris intelligere ſe talem vitā elegiſſe: q̄ eſſet nobis magis vtilis ⁊ melior ⁊ vtilior et tutior: q̄ frater qui iuuat a fratre: ē vt ciuitas munita et firma. Et vę hoī ſoli: q̄ ſi ceciderit nō hʒ ſubleuātē ſe.

a nōuiſſimū locum tenere Sed cū
ſ diſcumbe vel ſede.
vocatus fueris: vade ⁊ recumbe
ſ ſcʒ hoſpes.
b in nouiſſimo loco: vt cū venerit q̄
te inuitauit dicat tibi: Amice:
ſ ad locum digniorem.
c aſcēde ſuperius: tūnc erit tibi glo
ſ laus. ſ conuiuantibus.
ria coram ſimul diſcumbētibus.
ſ hec parabola myſtice eſt inteligenda.
d Quia omnis qui ſe exaltat hū
e miliabitur: et qui ſe humiliat ex
altabitur.

¶Dominica.XVIII. poſt octauas Pentecoſtes Euāgeliū. Mathei. XXII.d circa finem.

IN illo tēpore. Phariſei audiētes/ q̄

Postilla

Phariſei audiētes q̄ ie. ⁊c. Matthei.xxij. Mar.xij. Luce xx. Hanc diſputationē cū phariſeis fecit dominꝰ ieſus anno. eius.xxxiij.xj.kalendas Aprilis.feria.iij